

спомагателни войски отъ македонските данъкоплатци (тракийцитѣ, пеонянитѣ, трибалитѣ, одризитѣ, иллирийцитѣ и тесалийцитѣ) и съюзници (гърцитѣ) — и 3) съ наемни войски, както гърцки, тѣй и измежду нѣкои тракийски, иллирийски и други племена, останали независими отъ македонцитѣ.

И тѣй: 1-о ядрото и главната сила на македонската армия се съставлявали отъ най отбраната, добрата и надѣжната част на природните македонци — царските тѣлохранители и постоянната войска, и 2-о въобще по състава си отъ племена храбри, войнствени, чудзи на разврата и пороцитѣ на гърцитѣ, и напълно покорни на волята на македонския царь — вождъ, македонската армия значително прѣвъсходила армии на гърците републики, съставени по онова време до нѣкѫдъ отъ войнствени граждани, но повечето отъ користолюбиви, буйни и своеvolutionни наемници.

Отъ гърците и римските историци може, мислимъ, да се заключи, че Филипъ въвелъ въ Македония една правилна система за наборите и, че съ тѣзи цѣль, а сѫщо и за по-

голѣмо улеснение въ военното управление, той раздѣлилъ Македония на известно число военни окръзии.

Правилното военно устройство, което македонското царство дължало на Филипъ, напълно се развило и утвърдило още при царуванието на този Господарь, благодарение на мѣдитѣ му мѣроприятия, и на постоянната му, дѣятелна за него грижа, и то се запазило неизменно и при Александра Великий. Като стѣпиль на македонския прѣстолъ (336), Александъ Великий намѣрилъ вече Македония сила и прѣвъсходно устроена въ военно отношение държава и само увеличилъ численната сила на македонската армия въобще и на македонските постоянни войски особено, и учрѣдилъ нѣкои нови, отборни дружини, по важни отъ които били иппаспистите и аргираспидите (гл. по долу). Състава на македонската армия при него билъ сѫщия, както и при Филипъ, съ тѣзи само разлика, че въ войната съ персийцитѣ, освѣнъ показаните по горѣ войски, влизали още и азиатски войски събиращи въ завоюваните области на персийското царство.

§ 3.

Разните родове войски и тѣхното въоръжение.

Македонската армия се отличавала съ прѣвъсходенъ, въ правила съразмѣрностъ, съставъ отъ всички родове войски, различни и по въоръжение, и по начина на дѣйствията. Главни и най добри отъ тѣхъ били тѣжката и срѣдната пѣхота и конница; — а легките пѣши и конни войски били второстепенни, спомагателни.

Пѣхотата съставлявали: 1) тѣжката — пѣсетеригъ, иппаспистъ и македонската фаланга, 2) срѣдната

— аргираспидъ и пелтастъ, и най послѣ 3) легката — тракийските, агриянските, пеонийските и иллирийските стрѣлци и пращици.

Пѣсетеригъ (пѣши братя, съобщници или сподвижници на царя) при Филипъ, на брой 3.000 души, се изваждали отъ шестъ опрѣдѣлени за това окръзя отъ Македония и се раздѣляли на сѫщо толкова дружини или части, всѣка отъ по 500 души.

Иппаспистъ при Александра Ве-